

Holéczy Zoltán dr.

(1896 – 1969)

Édesapja Szegeden MÁV állomásfőnökként dolgozott, amíg Szombathelyre nem helyezték. Így történt, hogy fia, Holéczy Zoltán, a *szombathelyi Premontrei Főgimnáziumba* járt. Valószínűsíthető, hogy régészet iránti érdeklődése is itt kezdődött, annak nyomán, hogy egy osztálytársa római kori pénzermét mutatott neki, amely a mai Savaria Szálló alapozási munkálatainál került elő. 1914-ben sikeres érettségi vizsgát tett, majd ez év szeptemberében beiratkozott a kolozsvári Ferenc József Tudomán

mányegyetem orvosi karára. Tanulmányai közben 3 évi katonai szolgálatát is letöltötte. 1921 októberében a budapesti Tudományegyetemen avatták orvosdoktorrá, és ebben az évben vette feleségül a celldömölki Horváth Izabellát, akitől a későbbiekben két gyermeke született.

Pályafutását Celldömölkön mint gyermekorvos kezdte meg. A II. világháború alatt katonaeorvosként tevékenykedett, majd községi orvosi feladatokkal bízták meg. 1946-ban a helyi Orosz Városparancsnokság orvosa teendőit is ellátta. 1950-től a celldömölki TBC gondozó vezetője volt, s 1953-ban tüdő szakorvosi vizsgát tett. Az egészségügyben végzett több évtizedes áldozatos munkája elismeréseként 1965-ben „Érdemes orvos” kitüntetést kapott.

Orvosi tevékenysége mellett Celldömölkön felfigyelt a Ság-hegyi bazaltbánya Rt. működése során felszínre került régészeti emlékekre. Miután a hivatalos szerveket tájékoztatta, az Országos Magyar Történeti Múzeum igazgatója, gróf Zichy István 1939. május 2-án kelt levelében az orvost bízta meg, hogy a celldömölki járás területéről előkerülő régészeti leleteket kísérelje figyelemmel, és azokról tegyen jelentést. E tevékenysége során a bazaltbánya tulajdonosával, Lázár Jenő mérnökkel is konfliktusba került, aki saját szakállára végzett ásatásokat a hegyen és a környéken. A Történeti Múzeum pénzügyi támogatásának köszönhetően Holéczy Zoltán maga is régészeti feltárásokat kezdett. 1941 tavaszán és őszén a dömlői benecés templom melletti temetőt ásatta meg, ahol 17 sírt tártak fel. 1941 őszén Mesteri-Intapuszta határában egy Árpád-kori köznépi temető egy tucat sírját kutatta meg. A leletek legjavát Budapestre küldte; ezek közül a legérdekesebb egy máig lappangó, de a szakirodalomban ismert lékelt (trepanált) koponya. Ásatásainak eredményeit a Vasi Szemle oldalain hozta nyilvánosságra, és ezen kívül számos ismeretterjesztő előadást is tartott a Ság-hegy történeti emlékeiről. Magángyűjteménye napjainkra sajnos nagyrészt elkallódott, csupán néhány darabja került a szombathelyi Savaria Múzeum régészeti gyűjteményébe.

Végül hadd idézzük Ilon Gábor írásából: „... emlékezzünk e nem mindennapi emberre, az orvosra, a régészet és a történettudomány Ság-hegy környéki „napszámosára”. Kívánatosnak tartom, hogy Celldömölkön belátható időn belül utcát nevezzenek el róla. Élete példaeértékű volt.”

Forrás:

Ilon Gábor: Emlékezés a 100 éve született Holéczy Zoltánra (1896-1969). = Vasi Honismereti és Helytörténeti Közlemények, 1996. 4. sz. 19-21. p.